

Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 ja AS Eesti Raudtee põhikirja punktist 5.1. on AS-i Eesti Raudtee kui riigi äriühingul kohustis rakendada äriühingu juhtimisel Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) ning kirjeldada selle järgimist ühingujuhtimise aruandena majandusaasta aruande koosseisus.

Üldreeglina AS Eesti Raudtee järgib HÜT põhimõtteid mõningate eranditega, mida on ka kirjeldatud ja nimetatud mittejärgimise põhjus.

Üldkoosolek

Kuna 2015. aasta majandusaasta jooksul oli AS Eesti Raudtee ainuaktsionäriks Eesti Vabariik, siis pole vajadust käsitleda käesolevas aruandes HÜT-i ühe põhimõtte, milleks on - tagada aktsionäride võrdne kohtlemine - järgimist.

Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26.02.2013 käskkirjale nr 13-0079 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisel olevate riigi enamusosalusega äriühingute üldkoosolekute töökorra kinnitamine“ edastatakse korralise üldkoosoleku päevakord ja päevakorras olevate küsimuste osas otsuse vastuvõtmiseks vajalikud materjalid, sealhulgas kirjalik lühikokkuvõtte vastava päevakorrapunkti kohta ja otsuse projekt ning nõukogu seisukoht ainuaktsionärile. Koosoleku toimumisaeg lepatakse kokku ainuaktsionäri esindajaga, kelleks on majandus- ja taristuminister.

2015. aastal toimunud korralisel üldkoosolekul osalesid lisaks osalust valitsevale ministrile nõukogu esimees, juhatuse esimees ja ministeeriumi ametnikud. Koosolekule esitati juhatuse esimehe aruanne, nõukogu esimehe aruanne nõukogu ja juhatuse tööst, kontrollikeskkonnast ja tasustamisest. Juhatuse esimees, nõukogu liikmed ja ainuaktsionäri esindaja esitasid oma ootused järgmise majandusaasta kohta. Korraline üldkoosolek kinnitas AS Eesti Raudtee 2014. aasta majandusaasta aruande. Kasumi jaotamist arutati eraldiseisva teemana ja selle kohta võeti vastu eraldi otsus.

2015. aastal kinnitas nõukogu „Huvide konflikti vältimise korra“, mille kohaselt kohustatakse nõukogu ja juhatuse liikmeid, hangetega seotud struktuuriüksuste juhte ja hankekomisjonide liikmeid deklareerima oma ärihuvid ja seotuse erinevate ühingutega, millega tagatakse töötajate korruptsiooniohu ennetamine. Välisaudiitor teostas majandusaasta aruande koostamise raames aktsiaseltsi nõukogu ja juhatuse liikmete ärihuvide kontrolli ning esitas kontrolli tulemustest ülevaate osalust valitsevale ministrile.

AS Eesti Raudtee 2015. aasta majandusaasta audiitoriks oli audiitorfirma AS Deloitte Audit Eesti, kes valiti üldkoosoleku otsusega, millega kinnitati ka auditi kogumaksumus. Audiitorteenuse lepingu põhitingimused (s.h tasu, lepingu kehtivus, ajakava ja tööülesanded) on nõukogu poolt heaks kiidetud.

Nõukogu

AS Eesti Raudtee põhikirja kohaselt koosneb nõukogu 4-8 liikmest. Vastavalt riigivaraseaduse § 81 lg 2 ja AS Eesti Raudtee põhikirja punktile 5.5.3 valib majandus- ja kommunikatsiooniminister pooled nõukogu liikmed ise ja pooled rahandusministri ettepanekul. Nõukogu liikmed valivad ainuaktsionäri otsusega nimetatud nõukogu liikmete hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd. 2015. aastal oli nõukogu 4-liikmeline. Kuni 16.04.2015 kuulusid nõukogusse Raivo Vare (esimees), Indrek Paal, Aivar Sõerd ja Urmas Sõõrumaa. Alates 16.04.2015 kutsus ainuaktsionär tagasi nõukogu liikme Indrek Paal'i ning nimetas uueks nõukogu liikmeks Ain Tatter'i.

Tulenevalt riigivaraseaduse §-st 80 valitakse nõukogu liikmeks isik, kes omab nõukogu liikme ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi, arvestades äriühingu tegevus- ning finantsvaldkonda ning võimelisust tegutseda temalt oodatava hoolsusega ning tema ametikohale esitatavate nõuete kohaselt, lähtudes äriühingu eesmärkidest ja huvidest ning vajadusest tagada riigi kui aktsionäri huvide tõhus kaitse.

Vastavalt äriühingu põhikirjale ei valita juhtorgani liikmeks isikut, kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud isiku pankroti, on tekitanud kahju juriidilisele isikule, juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise, kellel on ärikeeld, keda on majanduslase, ametialase või varavastase kuriteo eest karistatud või kellel on aktsiaseltsiga seotud olulised ärihuvid.

Nõukogu pädevus on määratletud äriühingu põhikirjas. AS Eesti Raudtee nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb ettevõtte tegevuse planeerimise ja juhtimise korraldamisel ning otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute tegemise. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ning ettevõtte ja aktsionäri huvides.

Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. 2015. aastal toimus 7 nõukogu koosolekut ja võeti vastu 9 otsust koosolekut kokku kutsumata. Üks nõukogu liige ei osalenud 1-l nõukogu koosolekul, ülejäänud nõukogu liikmed võtsid osa kõikidest koosolekutest. Kirja teel hääletamisel osalesid kõik nõukogu liikmed.

Nõukogu koosolekutel kuulati ära juhatuse aruanded ettevõtte finantsseisundist ja äristrateegiast. Juhatus informeeris nõukogu kõigist olulistest asjaoludest ja tehingutest maksumusega üle 150 000 euro ning küsis nõukogult nõusolekut tehingute tegemiseks, mille ühekordne või aastane maksumus ületas 400 000 eurot.

Nõukogu päevakord ja materjalid saadetakse nõukogu liikmetele 7 tööpäeva enne koosoleku toimumist, mis annab nõukogu liikmele piisavalt aega oma seisukoha kujundamiseks koosolekul otsustamisele tulevates küsimustes.

Nõukogu on moodustanud auditikomitee ja ohutuskomitee.

Nõukogu poolt moodustatud 3-liikmelise auditikomitee ülesandeks on osaleda nõukogu nõustava organina järelevalve teostamisega seotud küsimustes, s.h jälgida ja analüüsida rahandusinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande ja audiitorkontrolli protsessi, vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust nõuetele. 2015. aastal kuulusid auditikomitee koosseisu Jaak Annus, Kuldar Ojang ja Raivo Vare. Kuni 25.09.2015 täitis auditikomitee esimehe ülesandeid Jaak Annus. 25.09.2015 otsustas auditikomitee valida auditikomitee esimeheks Kuldar Ojangu. Jaak Annus jätkab auditikomitee liikmena.

Nõukogu poolt moodustatud 3-4 liikmelise ohutuskomitee ülesandeks on osaleda nõukogu nõustava organina ohutusalase järelevalve teostamisega seotud küsimustes raudtee eripärast lähtudes. Ohutuse tagamine on üks tähtsamaid küsimusi Eesti Raudtee igapäevases tegevuses, et vältida liiklusohtlikke situatsioone ning hädaolukordi, kindlustada ohutu infrastruktuuri kasutusele andmine ja liikluse korraldamine lepingulistele raudteeveo-ettevõtjatele, samuti ohutuse tagamine oma töötajatele ja üldsusele. Kuni 25.03.2015 kuulusid ohutuskomitee koosseisu Heikko Mäe (esimees), Indrek Paal, Anvar Salomets ja Alo Tammsalu. Nõukogu 25.03.2015 otsusega kutsuti ohutuskomiteest tagasi Heikko Mäe ning valiti ohutuskomitee liikmeks ja esimeheks Tamo Vahemets. 19.05.2015 nõukogu otsusega kutsuti ohutuskomitee koosseisust tagasi Indrek Paal.

Ainuaktsionär on kehtestanud nõukogu liikmete tasude määrad ja tasustamise korra, kusjuures nõukogu esimehele makstakse suuremat tasu. Nõukogu liikmetele, kes nõukogu otsuste vastuvõtmisel ei osalenud, nõukogu koosoleku toimumise kuu eest tasu ei maksta. Tasustamiskorra kohaselt

makstakse täiendavat tasu auditikomitee ja ohutuskomitee liikmeteks olevatele nõukogu liikmetele nimetatud komiteede koosolekutel osalemise eest 25% nõukogu liikme tasust. Nõukogu liikmetele lahkumishüvist ei maksta.

Nõukogu liikmed väldivad huvide konflikti tekkimist oma tegevuses, ega kasuta äriühingule tehtud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides ning lähtuvad oma tegevuses ettevõtte ja Eesti riigi kui omaniku huvidest. Nõukogu liikmed peavad rangelt kinni konkurentsikeelust ega osale ettevõtluses äriühinguga samal tegevusalal.

Juhatus

AS Eesti Raudtee juhatus esindab ja juhib ettevõtte igapäevast majandustegevust iseseisvalt kooskõlas seaduste ja põhikirja nõuetega. Juhatus tegutseb majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, et tagada äriühingu jätkusuutlik areng vastavalt seatud eesmärkidele. Juhatus tagab kehtivate õigusaktide täitmise ettevõtte poolt ning korraldab kontrolli ja aruandlust.

Tulenevalt põhikirja punktist 6 võib aktsiaseltsi kõigis õigustoimingutes esindada juhatuse esimees eraldi ja teised juhatuse liikmed kahekesi ühiselt.

Juhatus liikmete vastutusvaldkonnad on piiritletud ning tööülesanded ja vastutus on kirjeldatud juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes.

Juhatus esimees juhib ja esindab äriühingut tegevjuhina ning korraldab juhatuse tööd. Kuni 12.06.2015 oli AS Eesti Raudtee juhatuse esimeheks Ahti Asmann. Ajavahemikul 12.06.2015 kuni 01.09.2015 täitis juhatuse esimehe ülesandeid Toomas Virro. Alates 01.09.2015 valiti juhatuse esimeheks-peadirektoriks Sulev Loo. 2015. aastal kuulusid juhatusse veel Toomas Virro, kes korraldab äriühingu igapäevast juhtimist ja äritegevust finantsdirektorina ning Sergei Fedorenko, kes täidab AS Eesti Raudtee juhatuse liikme ülesandeid liiklusdirektorina. Kuni 20.05.2015 kuulus juhatusse ka Parbo Juchnewitsch, kes täitis infrastruktuuridirektori ülesandeid.

AS Eesti Raudtee täidab HÜT punkti 2.2.2 ning juhatuse liikmed ei kuulu rohkem kui kahe äriühingu juhatusse ega ole teise äriühingu nõukogu esimeheks.

Juhatus liikmed ei tegutse ettevõtluses äriühinguga samal tegevusalal ega tegele muude tööülesannetega juhatuse liikme kohustiste täitmise kõrval.

Juhatus liikmete tasumäärad ja lahkumishüvitised sisalduvad juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes, mis on nõukogu poolt läbi arutatud ja kinnitatud. Lahkumishüvitist makstakse juhatuse liikmele vaid juhul, kui ta kutsutakse tagasi nõukogu poolt enne tema ametiaja lõppu ning talle makstav hüvitis ei ületa juhatuse liikme kolme kuu tasu. Juhatus liikmele ei maksta lahkumishüvitist, kui ta kutsutakse juhatusse tagasi mõjuval põhjusel, kui ta on rikkunud seadust, põhikirja või juhatuse liikme lepingut või pole täitnud oma kohustisi.

Juhatus liikmetele täiendava tasu määramisel lähtub nõukogu äriühingu finantsnäitajatest, arvestades juhatuse liikme töö tulemuslikkust ja isiklikku panust aktsionäri püstitatud finants- ja tegevuseesmärkide saavutamisel. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatuse liikmele makstud nelja kuu tasu. Vastavalt nõukogu otsusele 2015. aastal juhatuse liikmetele täiendavat tasu ei makstud.

Tulenevalt AS Eesti Raudtee põhikirja punktist 5.5.6 otsustab nõukogu juhatuse liikmetega tehingute tegemise ja määrab tehingute tingimused, samuti õigusvaidluste pidamise juhatuse liikmetega. Tehingu tegemiseks ja õigusvaidluse pidamiseks määrab nõukogu aktsiaseltsi esindaja. Seoses juhatuse esimehe Ahti Asmanni tagasiastumisega 12.06.2015 määras nõukogu ajutiselt, kuni uue juhatuse esimehe leidmiseni, juhatuse esimeheks Toomas Virro ning kinnitas temaga sõlmitava kokkuleppe tingimused. 21.07.2015 kinnitas nõukogu juhatuse liikme Sulev Loo'ga sõlmitava juhatuse liikme lepingu tingimused. Nii Toomas Virro'ga sõlmitud kokkulepe kui ka Sulev Loo'ga sõlmitud juhatuse liikme lepingu osas määras nõukogu äriühingu esindajaks nõukogu esimehe Raivo Vare. Teisi tehinguid 2015. aastal juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isiku ja äriühingu vahel ei toimunud.

Äriühingu juhatuse liikmed ega töötajad ei nõua ega võta isiklikul eesmärgil kolmandatelt isikutelt seoses oma tööga vastu raha ega teisi hüvesid ega tee kolmandatele isikutele õigusvastaseid või põhjendamatuid soodustusi äriühingu nimel. Vastavalt kehtivatele Eesti Raudtee töökorralduse reeglitele ei ole töötajal lubatud töötada tööandja konkurentide juures, aga ka AS-le Eesti Raudtee teenust osutavas või kaupu müüvas äriühingus, samuti kuuluda selliste äriühingute juhtorganitesse.

Teabe avaldamine

AS Eesti Raudtee avaldab oma veebilehel informatsiooni aktsionäri ja nõukogu koosseisu kohta ning nõukogu poolt moodustatud auditikomitee ja ohutuskomitee koosseisu ja ülesannete kohta, aga ka juhatuse koosseisu.

Lisaks sellele avaldatakse veebilehel Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne, äriühingu põhikiri, informatsioon makstud toetustest ja annetustest, andmed audiitori kohta, majandusaasta aruanded ning hankeplaan.

Veebilehel ei avaldata teavet üldkoosoleku toimumise kohta ega muid üldkoosolekuga seotud andmeid, kuna äriühingul on vaid üks aktsionär, kellele edastatakse koos üldkoosoleku kokkukutsumise teatega ka päevakorras olevate küsimuste osas otsuste vastuvõtmiseks vajalikud materjalid.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Eesti Raudtee koostab finantsaruanded vastavalt Euroopa Liidus kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele.

Juhatus koostatud 2015. majandusaasta aruannet auditeerib audiitorfirma AS Deloitte Audit Eesti.